نگاه روز

سایه ابهام بر روابط تجاری ایران و اروپا

سینا آذرگشسب*

دولت یازدهم بعد از روی کار آمدن مهم‌ترین برنامه‌ای که در دستور کار خود قرار داد تلاش برای رفع تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی و بازگشایی روابط سیاسی و اقتصادی با کشورهای جهان به خصوص اتحادیه اروپا بود. بدین سبب عمده تلاش و وقت و هزینه دولت در جهت بازگشایی روابط و از سرگیری ارتباطات بین‌المللی و رفع تحریم‌ها سپری شد. مجموعه این تلاش‌ها با بسته شدن پیمان برنامه جامع اقدام مشترک که به برجام موسوم شد به ثمر نشست، هرچند رسیدن به شرایطی که در قبل از اعمال تحریم‌های سازمان ملل بر کشور حاکم بود روندی زمان‌بر است اما اگر با عینک خوشبینی بر این توافق بنگریم، می‌توان امید داشت که چشم‌انداز آینده روابط اقتصادی میان ایران و اتحادیه اروپا در صورتی که شرایط به سمت تغییرات نابهنگام پیش نرود، حداقل از ثبات و رشدی روزافزون برخوردار شود. برجام زمینه بازگشت ایران به بازارهای نفتی که اقتصاد ایران به‌شدت متاثر از فروش و نوسانات قیمتی این کالای استراتژیکی کشور است را فراهم کرد، فروش نفت ایران در دوران تحریم‌ها به کمتر از یک میلیون بشکه رسیده بود که بعد از برجام سهم ایران در بازارهای جهانی به بیش از دو برابر افزایش یافت و به حدود ۲/۵ میلیون بشکه در روز رسید. ایران توانست در قالب مذاکره با هیات‌های اقتصادی با شرکت‌های خارجی تعاملات بین‌المللی خود را افزایش داده و به طور مشخص در صنعت خودروسازی و هواپیمایی قراردادهای مهمی را منعقد کند به طوری که ایران موفق شد امتیاز خرید ۲۰۰ هواپیمای نو را از شرکت بویینگ و ایرباس به دست آورد و پس از مدت‌ها تحریم در زمینه هوایی، سرمایه‌گذاری عظیمی در بخش هوایی کرد تا ناوگان هوایی خود را به سمت نوسازی هدایت کند. همچنین ایران توانست با شرکت‌های طرف بیمه وارد مذاکراتی شود تا در حمل و نقل دریایی و بیمه کشتی‌ها دست به انعقاد قراردادهایی بزند. برجام در واقع زمینه ورود ایران به بازارهای بین‌المللی را مجددا فراهم کرد اما مهم‌ترین دستاوردی که می‌توان از آن یاد کرد در حوزه تجارت خارجی اتفاق افتاد. تجارت خارجی ایران با اتحادیه اروپا قبل از اعمال تحریم‌های بین‌المللی رتبه اول مراودات تجاری را به خود اختصاص داده بود اما این روند با تحریم‌های بین‌المللی جای خود را به تجارت با امارات و چین داد که به ترتیب تعاملات تجاری در ۲۰۱۶ با این کشورها به ۲۳ و ۶ دهم درصد و ۲۲ و ۳ دهم درصد رسید و جایگاه اتحادیه اروپا در تعاملات تجاری میان ایران و این اتحادیه به رتبه پنجم تقلیل یافت. تجارت ایران با اتحادیه اروپایی تحت رژیم وارداتی این اتحادیه قرار دارد زیرا ایران عضو سازمان تجارت جهانی نیست و هیچ توافق دوجانبه‌ای میان ایران و اتحادیه اروپا وجود ندارد. مذاکرات برای توافقنامه تجارت همگانی و غیرترجیحی همزمان با مذاکرات درباره گفت‌وگوی سیاسی در باب مبارزه با تروریسم بین سال‌های ۲۰۰۲ و ۲۰۰۵ برگزار شد این مذاکرات با تغییر برنامه هسته‌ای ایران متوقف شد و تاکنون نیز برنامه‌ای برای باز شدن این مذاکرات وجود ندارد. مهم‌ترین محورهای همکاری و موضوعات مطرح شده میان ایران و اتحادیه اروپا تاکید بر همکاری‌های انرژی، تجارت و سرمایه‌گذاری و حقوق بشر است. تجارت با ایران در سال ۲۰۱۶ به ۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار می‌رسید که این رقم بعد از برجام رشدی قابل توجه را داشت به طوری که اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۶ بیش از ۸ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار کالا به ایران صادر کرد عمده این صادرات تجهیزات و ماشین‌آلات حمل و نقل به ارزش ۲ میلیارد و ۸۰۰ میلیون دلار یعنی ۴۲ و ۲ دهم درصد، مواد شیمیایی یک میلیارد و ۸۰۰ هزار یورو و معادل ۲۲ و ۲ دهم درصد و کالاهای تولیدی به ارزش ۷۰۰ میلیون یورو که ۸ و ۸ دهم درصد از صادرات این اتحادیه به ایران را به خود اختصاص داد. در همین دوره میزان واردات اتحادیه اروپا تقریبا چیزی حدود ۵ میلیارد و ۵۰۰ هزار دلار رسید، اکثر واردات این اتحادیه از ایران مربوط به انرژی هستند، سوخت‌های معدنی ۴ میلیارد و ۲۰۰ میلیون یورو معادل ۷۷ درصد از واردات به اروپا را به خود اختصاص داده است. مواد غذایی صادراتی ایران به اروپا چیزی حدود ۳۰۰ میلیون یورو است که این معادل ۶ و ۸ دهم درصد در سال ۲۰۱۶ است. در این سال واردات از ایران ۳۴۴ و ۸ دهم درصد افزایش و صادرات اتحادیه اروپا به ایران رشدی ۲۷ و ۸ دهم درصدی را تجربه کرد. به نظر می‌رسد رسیدن به شرایط مطلوب در تعاملات تجاری میان ایران و اتحادیه اروپا که در واقع محور مناسبات اقتصادی میان این دو است در نبود استراتژی مشخصی از طرف این اتحادیه با روندی کند و رو به تاخیر مواجه است. سه دلیل عمده برای عدم تدوین این استراتژی در طرف اتحادیه اروپا می‌توان یاد کرد؛ تهدیدهای امریکا علیه بانک‌ها، عدم صدور ضمانتنامه‌های دولتی کافی برای پروژه‌های اروپایی، عدم آگاهی از وضعیت موجود ایران به عنوان سه دلیل اصلی تاخیر در همکاری‌های ایران و اروپا در پسابرجام، اما با وجود اینها سرمایه‌گذاران در تلاش هستند تا راه خود را برای سرمایه‌گذاری در بازارهای ایران پیدا کنند لذا اگرچه ایران به‌شدت علاقه‌مند است تا راه را برای ورود سرمایه‌های اروپایی به کشور باز کند اما زمینه‌سازی برای ورود اتحادیه اروپا در بخش سرمایه‌گذاری خارجی تنها به مشکلات خارجی و تهدیدهای امریکا علیه بانک‌ها برنمی‌گردد بلکه عمده مسائل در داخل ایران و قوانین ایران در بحث مالکیت خصوصی، عدم شفافیت مالی، میزان سوددهی سرمایه برای شرکت‌های خارجی است که منجر شده تا سرمایه‌گذاری‌ها در بخش زیرساختی و تکنولوژیک به تعویق افتد و صرفا این کشورها به دنبال صدور کالاها برای بازارهای مصرفی در ایران باشند. بنابراین حرکت در جهت سرمایه‌گذاری نیازمند تدوین استراتژی دوجانبه‌ای در طرفین است تا در یک برنامه میان‌مدت بتوان علاوه بر افزایش سهم تعاملات تجاری، در فرآیند سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی و زیرساختی نیز شاهد حضور سرمایه‌گذاران و شرکت‌های اروپایی باشیم.

* کارشناس ارشد مطالعات خاورمیانه

ویژه

تسلیت بانک پاسارگاد به هموطنان کرمانشاهی

بانک پاسارگاد، ضمن تسلیت به ملت شریف ایران به مناسبت درگذشت تعدادی از هموطنان عزیزمان در حادثه غم‌انگیز زلزله کرمانشاه، از درگاه ایزد منان برای درگذشتگان علو درجات، برای بازماندگان صبر و شکیبایی، برای مجروحان شفای عاجل و برای تمام هم‌میهنان عزیزمان سلامت و طول عمر مسالت دارد.

اقتصاد کلان

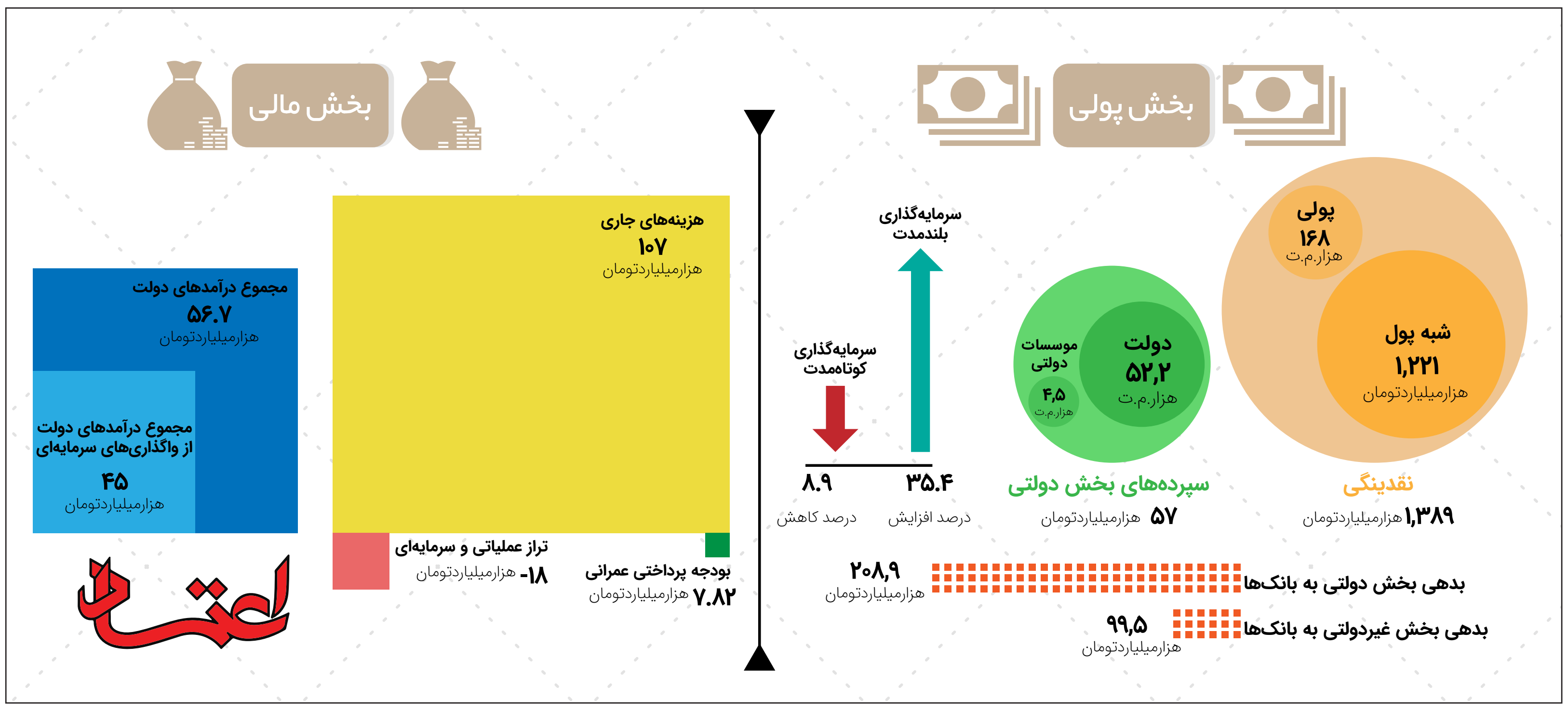

«اعتماد» آمارهای اقتصادی نیمه نخست سال ۹۶ را بررسی کرد

افزایش نقدینگی و کسری بودجه دولت

امیرعباس آذرموند

انتشار گزیده آمارهای اقتصادی ۶ماهه نخست سال جاری نشان می‌دهد وضعیت بودجه‌ای دولت چندان مناسب نیست و در نیمه اول سال جاری کسری بودجه به رقم ۱۸ هزار میلیارد تومان رسیده و از ۳۶ هزار میلیارد تومان بودجه عمرانی مصوب، تنها هفت هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان آن محقق شد. با این وضعیت به نظر می‌رسد دولت کار سختی را برای به پایان رساندن سال جاری در پیش داشته باشد، زیرا نه درآمدهایش به اندازه کفایت است و نه امکان عمل به وعده‌های خود را دارد. این در شرایطی است که افزایش اختلافات منطقه‌ای و جدال‌های لفظی میان سران دولت‌های حاشیه خلیج فارس و ایران، موجب شده تا بسیاری از کارشناسان وضعیت اقتصادی در نیمه دوم سال جاری را سخت‌تر از نیمه اول پیش‌بینی کنند.

براساس گزارش منتشرشده از سوی بانک مرکزی، میزان نقدینگی تا پایان شهریورماه سال جاری ۱۳۸۹ هزار میلیارد تومان اعلام شده است. این رقم نسبت به اسفندماه سال گذشته ۱۰/۹ درصد و نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲۳/۸ درصد افزایش داشته است. به طور کلی نقدینگی کشور نسبت به خرداد ۹۲ به صورت چشمگیری رو به افزایش بوده و نسبت به رقم ۴۷۲ هزار میلیارد تومانی آن سال سه برابر افزایش را تجربه کرده است. این افزایش در حالی رخ داد که در همین مدت چهار سال و سه ماه نرخ تورم کاهشی بوده و نهایتا تک‌رقمی شد. به نظر می‌رسد دلیل عدم افزایش قیمت‌ها به نرخ تورم بالا در سه سال نخست دهه ۹۰ برمی‌گردد. همچنین به دلیل عوارض تورم در آن سال‌ها و رسیدن آن به نرخ ۳۵ درصدی در سال ۱۳۹۲ توزیع درآمد در کشور را مختل کرده و به همین دلیل افزایش نقدینگی به دلیل شکاف درآمدی و طبقاتی به تمام بخش‌های جامعه نرسیده است و همین امر سبب پایین ماندن سطح تقاضا شده است؛ پایین بودن سطح تقاضا رکود را استمرار می‌بخشد و به همین دلیل برخی از کارشناسان باور دارند با آغاز دوره رونق در بخش‌های اصلی اقتصاد مانند مسکن و صنعت، احتمال بازگشت تورم دو رقمی بسیار محتمل است.

با این حال، نگرانی بابت افزایش نرخ نقدینگی به همین نکته خلاصه نمی‌شود چراکه سهم پول از کل نقدینگی کشور تنها ۱۶۸ هزار میلیارد تومان است و مابقی یعنی ۱۲۲۱ هزار میلیارد تومان از نقدینگی کشور متعلق به بخش شبه‌پول است. شبه‌پول بخش خطرناک نقدینگی است، چرا که شبه پول عبارت است از سپرده‌های غیردیداری (مدت‌دار) مانند سپرده‌های سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت و بلندمدت و حساب‌های پس‌انداز، اوراق قرضه و اسناد خزانه. به بیان دیگر تمام بخش سرمایه‌گذاری‌های پولی که به شکل خودبه خودی نرخ سود به آنها تعلق می‌گیرد در این بخش است و اگر تا سال آینده هیچ افزایشی هم در این بخش نباشد، به دلیل نرخ سود ۱۵ درصدی بانک‌ها و نرخ سود حدود ۲۰ درصدی اسناد خزانه، این بخش حداقل رشدی بیش از ۱۵ درصد را تجربه خواهد کرد.

بدهی رو به افزایش دولت به بانک‌ها

مجموع بدهی بخش دولتی به بانک‌ها با افزایش ۱۶/۳ درصدی نسبت به سال گذشته به ۲۳۷ هزار میلیارد تومان افزایش یافت. بدهی موسسات دولتی ۲۸ هزار میلیارد تومان است که نسبت به سال گذشته ۱۰/۹ درصد کمتر شده ولی بدهی دولت با افزایش ۲۱/۳ درصدی ۲۰۸ هزار میلیارد تومان محاسبه شد. همچنین بدهی بخش غیردولتی نیز ۹۹۱ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اعلام شد.

در عین حال، سهم وام‌ها و سپرده‌های بخش دولتی نیز ۵۷ هزار و ۵۳۰ میلیارد تومان است که از این رقم، سهم دولت ۵۲ هزار میلیارد تومان و سهم شرکت‌ها و موسسات دولتی ۴ هزار میلیارد تومان است. همچنین ضرباهنگ تغییر سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت به بلندمدت در بانک‌ها در این آمار قابل مشاهده است؛ به گونه‌ای که سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در شهریورماه سال جاری نسبت به اسفندماه ۱۳۹۵، ۸/۹ درصد کاهش یافته و سرمایه‌گذاری بلندمدت در همین بازه زمانی ۳۵/۴ درصد رشد داشته است.

بودجه پروژه‌های عمرانی همچنان پیش‌خور می‌شوند

بخش مالی گزارش بانک مرکزی حاوی نکاتی است که به خودی خود می‌توانند برای آینده نگران کننده باشد. باید مدنظر داشت در نیمه نخست سال جاری وضعیت سیاسی منطقه و جدال‌های میان دولت‌های گوناگون به اندازه‌ای افزایش پیدا کرد که تنها با گذشت یک ماه‌ونیم از نیمه دوم، انتظار ماه‌های سخت‌تری تا پایان سال می‌رود. این در حالی است که افزایش تنش‌ها در منطقه و رقابت‌های سیاسی به روند رشد اقتصادی آسیب می‌زند و به همین دلیل انتظار نمی‌رود تا پایان سال اوضاع چندان بهبود یابد. در روزهای گذشته مرتضی ایمانی‌راد، رییس موسسه مطالعاتی بامداد افزایش قیمت ارز را تا پایان سال جاری محتمل دانست و در نشست روز یکشنبه اتاق ایران نیز مهدی برکچیان، استاد دانشگاه با اعلام اینکه وضعیت اقتصادی کشور خوب نیست، پیش بینی کرد تا پایان سال جاری نرخ رشد به کمتر از سه درصد کاهش و نرخ تورم تا ۱۲ درصد افزایش یابد. درنتیجه نگرانی از بی‌انضباطی‌های مالی و بودجه‌ای در حال حاضر به یک ترس واقعی تبدیل شده است.

مجموع درآمدهای دولت در نیمه نخست امسال ۵۶هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان اعلام شد که پیش‌بینی بودجه‌ای برای این مدت ۸۸ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان بود. از مجموع این درآمدها، مالیات سهم ۴۳ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومانی دارد، حال آنکه دولت انتظار داشت این درآمد برای شش‌ماهه نخست امسال به ۵۹ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان برسد. این میان پرداخت هزینه‌ای و جاری دولت ۱۰۷ هزار و ۴۹۰ میلیارد تومان بود، البته این رقم در بودجه ۱۲۹ هزار و ۳۴۰ میلیارد تومان پیش‌بینی شده بود. تراز عملیاتی دولت در شش ماهه نخست به منفی ۵۵ هزار و ۱۷۰ میلیارد تومان رسید. این رقم در حالی است که دولت انتظار تراز عملیاتی منفی ۴۰ هزار و ۶۳۰ میلیارد تومانی برای امسال را داشت.

مجموع درآمدهای دولت از فروش نفت و فرآورده‌های نفتی ۴۴ هزار میلیارد تومان بود که این رقم نیز کمتر از پیش‌بینی‌های دولت بود. مجموع این عوامل در کنار هم سبب شد چون پنج ماه پیش‌تر از سال جاری و مانند چند سال گذشته، بودجه پروژه‌های عمرانی پیش‌خور شود و به این بخش اختصاص پیدا نکند. براساس اعلام بانک مرکزی از بودجه ۳۶ هزار و ۳۷۰ میلیارد تومانی بخش عمرانی، تنها رقم هفت هزار و ۸۲۰ میلیارد تومان اختصاص یافت. رقمی که کمتر از ۲۰ درصد پیش‌بینی دولت است و همین سبب می‌شود تا منفی‌ترین تراز بودجه‌ای دولت در همین بخش باشد. رقم پرداختی به پروژه‌های عمرانی ۳۶ درصد کمتر از رقمی است که در مدت مشابه سال گذشته محقق شد. این ارقام در حالی از سوی بانک مرکزی اعلام می‌شود که محمد باقر نوبخت، سخنگوی دولت در اوایل ماه آبان اعلام کرده بود: «تا اول آبان‌ماه بالغ بر ۳۰هزار میلیارد تومان برای طرح‌های عمرانی تخصیص بودجه صورت گرفته است.» حال این پرسش پیش می‌آید که آیا دولت در ماه مهر به تنهایی ۲۲ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان بودجه عمرانی اختصاص داده است؟ برای پاسخ به این پرسش که احتمالا جواب آن خیر است باید تا گزارش بعدی بانک مرکزی منتظر ماند.

تراز عملیات سرمایه‌ای دولت یا همان مجموع تراز عملیاتی و خالص واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای منفی ۱۸ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان اعلام شد. این رقم نزدیک به پنج درصد کل بودجه عمومی سال جاری است.

پولی

هشدار بانک مرکزی درباره «بیت کوین»

معاون فناوری بانک مرکزی: نمی‌دانیم ارزهای دیجیتال کالا هستند یا پول

«سند سیاست‌های بانک مرکزی درباره ارزهای دیجیتال از جمله «بیت کوین» تا پایان نیمه نخست سال آینده تهیه و اعلام می‌شود» اینها بخشی از اظهارات روز گذشته ناصر حکیمی، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی است. وی البته رسما در خصوص ریسک بالای سرمایه‌گذاری و البته سوداگری‌های موجود در این ارزها هشدار داد. روز گذشته معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی هم‌زمان با گسترش بحث‌ها در خصوص افزایش استفاده از ارزهای دیجیتال همچون «بیت کوین» به جمع خبرنگاران آمد تا آخرین موضع بانک مرکزی را در این خصوص اینگونه اعلام کند: «این روزها شاهدیم برخی در شبکه‌های مجازی مدعی‌اند که به ارزهای دیجیتال وصل بوده و در ازای پولی که از مردم می‌گیرند، کوپن می‌فروشند؛ لذا مردم تا زمان اعلام سیاست رسمی، با احتیاط با ارز دیجیتال برخورد کنند و همه سرمایه خود را وارد این حوزه نکنند. اکنون برخی از صرافی‌ها به این حوزه ورود کرده‌اند، بیت کوین و سایر ارزهای دیجیتال هنوز ارز رسمی پذیرفته شده از سوی بانک مرکزی نیست و باید بخش نظارتی با این موارد برخورد کند. البته هماهنگی‌هایی نیز در این زمینه با سایر دستگاه‌ها در جریان است اما یادآوری این موضوع خالی از لطف نیست که در زمان فعالیت موسسه‌های غیرمجاز، بانک مرکزی مرتب اطلاع‌رسانی می‌کرد اما در نهایت عده‌ای از مردم سرمایه خود را در این موسسه‌ها از دست دادند. واقعیت این است که ارز دیجیتال فقط از طریق نرم افزار است و این‌گونه نیست که همه آنها را فیلتر کنیم؛ ما نباید فقط در بخش عرضه آن متمرکز شویم هرچند که با نهادهای قضایی و نظامی هماهنگی‌های لازم را داریم. باید تقاضا برای ارزهای دیجیتال را نیز مدیریت کرد زیرا تا زمانی که تقاضای موثر نباشد، عرضه هم رشد نمی‌کند.»

وی در راستای تدوین و تنظیم سیاست‌ها و مقررات جدید بانک مرکزی در حوزه کسب و کارهای نوین مالی گفت: «بانک مرکزی سیاست‌های کلی خود را در عرصه فناوری‌های مالی مشخص کرده است تا علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری و فعالیت در این عرصه‌ها مسیر خود را بدانند.»

تنظیم ۶ سند جدید مالی

وی افزود: «این سیاست‌ها در ۶ سند تنظیم می‌شود که تاکنون ۲ سند آن تهیه و ابلاغ شده و یکی دیگر تا روزهای آینده به نظام پولی و مالی کشور ابلاغ می‌شود. تاکنون سند «پرداخت‌ساز» و «پرداخت‌یاران» منتشر شده و سند «پرداخت‌بان» نیز در دست ابلاغ است. سند پرداخت‌بان به فین تک‌هایی اختصاص دارد که پرداخت‌های ریز را انجام می‌دهند؛ مصادیق آن شامل پول خرد است. سند چهارم حوزه فناوری‌های مالی که اواخر دی ماه منتشر می‌شود «حساب‌یار» نام دارد که در اسناد بین‌المللی نیز به آن اشاره شده و به فین‌تک‌هایی اختصاص دارد که با چند بانک همکاری می‌کنند.» حکیمی از «ارزهای رمزینه» به عنوان پنجمین سند در دست تهیه بانک مرکزی نام برد و گفت: «با توجه به اینکه ارزهای رمزگذاری شده و دیجیتال در سطح بین‌الملل به ویژه در ماه‌های اخیر فراز و نشیب‌های زیادی داشته‌اند، تلاش می‌کنیم این سند تا پایان نیمه نخست امسال تهیه و جمع‌بندی خود را ارایه کنیم.» به گفته وی سند ششم مربوط به فین تک‌هایی است که در حوزه تخصیص مصارف کار می‌کنند. این بخش، حوزه‌هایی چون تامین مالی انبوه، قرض نفر به نفر و نظایر آن را دربرمی‌گیرد.

سند ارزهای دیجیتال، نیمه نخست ۹۷

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی در ادامه این نشست از برنامه این نهاد برای تدوین ۶ سند برای ساماندهی کسب و کارهای نوین مالی خبر داد و گفت: «در این زمینه سند مربوط به ارزهای دیجیتال تا پایان نیمه نخست سال آینده نهایی می‌شود. در گام بعدی برای ارزهای دیجیتال بحث بومی‌سازی این نوع ارزها پیگیری می‌شود.»

وی به مردم هشدار داد: با توجه به نوسان شدید ارز دیجیتال، هنوز این ارز به طور رسمی از سوی بانک مرکزی شناخته نشده و ریسک خرید این نوع ارزها بالاست. با توجه به اینکه سیاستگذار به جمع‌بندی برای شناختن آن به عنوان ارز رسمی نرسیده است، ریسک آن برای خرید و سرمایه‌گذاری بالاست ضمن آنکه امکان فریب سرمایه‌گذار وجود دارد. برخی افراد و شبکه‌ها ابزارهایی ایجاد کرده‌اند که کوپن و ژتون ارز دیجیتال را عرضه می‌کنند اما بانک مرکزی در این زمینه پیشنهاد نمی‌کند که در این زمینه ورود کنند. تا زمانی که سیاستگذاری نکنیم، نمی‌توانیم آن را ممنوع اعلام کنیم اما می‌توانیم به مردم هشدار دهیم. ذات ارزهای دیجیتال مبتنی بر یک نرم‌افزار است و حتی اگر فیلتر شود، از مسیر دیگری فعالیت می‌کند. از این رو به مردم هشدار می‌دهیم که ریسک آن بالاست و درباره آن احتیاط کنند.

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی در عین حال با تاکید بر اینکه این نهاد ناظر در حال رصد بازار ارز دیجیتال است، گفت: یکی از مشکلات این بخش این است که بازاریابی هرمی و شبکه‌ای برای آن در حال انجام است که البته دستگاه‌های ذی‌ربط در برخورد با شبکه‌های هرمی باید به آن ورود کنند. هرچند ارزش ارز دیجیتال در یک سال گذشته ۱۰ برابر شده اما نوسان رو به پایین آن نیز زیاد است.

حکیمی تاکید کرد: تلاش می‌کنیم تا نیمه نخست سال آینده مستندهای مربوط به ریسک و چارچوب آن را تهیه کنیم اما از رسانه‌ها می‌خواهیم اطلاع‌رسانی درباره ارزهای رمزینه را در دستور کار قرار دهند. از نظر فنی و تکنولوژی، ارز دیجیتال پایه‌های ریاضی محکمی دارد و امکان تقلب آن بسیار کم است اما نوسان آن نیز زیاد است. در فضای مجازی روی رشد سریع ارزش این ارز تبلیغ زیادی می‌کنند در حالی که ممکن است به یک‌باره ارزش آن نیز ریزش کند. مشکل دیگر این است که برخی نقش واسطه‌ای را در بیت کوین برعهده گرفته‌اند که نظیر آن را در شبکه‌های هرمی چون گلدکوییست شاهد بودیم و ممکن است عده‌ای مال‌باخته شوند.

حکیمی درباره اینکه چرا تهیه این سند ۹ ماه طول می‌کشد، گفت: موضوع ارز دیجیتال در ماه‌های اخیر بسیار داغ شده و تلاش ما این است که تا پایان سال این اصل را تعیین تکلیف کنیم که بیت کوین یا هر ارز دیجیتال را بپذیریم یا خیر.

نمی دانیم ارز دیجیتال کالاست یا ارز

عضو هیات عامل بانک مرکزی در ادامه با تاکید بر اینکه ابتدا باید در سند ارزهای رمزینه، ماهیت آن برای ما مشخص شود، گفت: ابتدا باید چارچوب ارزهای رمزینه را طراحی و سیاست‌ها را مشخص کرد و سپس مشخص کنیم که اگر کسی نوآوری داشت و ارز بومی طراحی کرد، با آن چگونه برخورد کنیم. حتی ممکن است به این نتیجه برسیم که ارز دیجیتال مثل اسکناس در انحصار باشد اما تا زمان تدوین نشدن سیاست‌ها هنوز نمی‌توان درباره آن اظهارنظر کرد.

وی درباره اینکه برخی کشورها برای خود ارزهای دیجیتال طراحی کرده‌اند، گفت: طراحی ارزهای دیجیتال بومی به مبادلات تجاری کشورها نیز بستگی دارد؛ برای نمونه چین تجارت با بیت کوین را ممنوع کرده است اما از آنجا که این کشور بزرگ‌ترین صادرکننده کالا به جهان است، می‌تواند ارز دیجیتال خود را طراحی و اجرا کند و احتمال پذیرش آن هم در دنیا وجود دارد. حساسیت درباره ارزهای دیجیتال در قوه قضاییه، شورای عالی فضای مجازی و دیگر دستگاه‌ها بالاست اما باید گفت بحث بیت کوین و سایر ارزهای دیجیتال اول از همه بحث پولی است و باید در بانک مرکزی ابتدا تعیین تکلیف شود. در حال هماهنگی با سایر نهادها هستیم که در حوزه وظایف خود با این مساله برخورد کنند.

وی با بیان اینکه میزان گردش مالی ارز دیجیتال در داخل کشور قابل اندازه‌گیری نیست، اظهار داشت: اگر ارز دیجیتال در ایران قانونی شود، می‌تواند به ابزاری برای پرداخت‌های بین‌المللی تبدیل شود و برای ما نیز کاربری آن برای پرداخت‌های بین‌المللی مدنظر است.

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی درباره خرید و فروش ارز دیجیتال در کشور و اینکه در اتحادیه طلا درباره آن اعلام نرخ می‌شود، اظهار داشت: اگر ارز دیجیتال کالا به حساب بیاید، می‌تواند در صنف طلا خرید و فروش شود اما اگر آن را نوعی ارز قلمداد کنیم باید در شبکه صرافی‌ها و بانک‌ها عرضه شود. البته در کل دنیا یک الگوی مشخصی درباره کالا یا ارز بودن ارزهای دیجیتال وجود ندارد زیرا درباره آن بحث‌های مختلفی وجود دارد که مهم‌ترین آن رصد آن و جلوگیری از پولشویی و تامین مالی تروریسم است.

خبر کوتاه

طرح مقابله با قاچاق قطعات خودرو نهایی شد

مدیرکل دفتر صنایع خودرو و نیرومحرکه وزارت صنعت، معدن و تجارت از نهایی شدن دستورالعمل طرح مبارزه با قاچاق قطعات خودرو خبر داد. امیرحسین قناتی، در رابطه با طرح الصاق کدرهگیری به قطعات وارداتی خودرو، اظهار کرد: دستورالعمل طرح مبارزه با قاچاق قطعات خودرو با الصاق کد رهگیری نهایی شده و در حال حاضر آماده اجرا است. الصاق کد رهگیری قطعات وارداتی خودرو تمام قطعات را شامل نمی‌شود و تنها قطعاتی که بیشترین میزان قاچاق را در چند سال اخیر داشته‌اند، در این طرح قرار گرفته‌اند. مدیرکل دفتر صنایع خودرو و نیرومحرکه وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه حدود ۱۶ مجموعه از قطعات خودرو در این طرح قرار دارند، خاطرنشان کرد: علت اجرایی نشدن این طرح تاکنون به دلیل آن است که طرح برای بررسی‌های نهایی در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز است. ایسنا

امضای نخستین قرارداد تامین مالی پسابرجام

بهمن عشقی، دبیرکل اتاق بازرگانی تهران اعلام کرد: نخستین قرارداد تامین اعتبار بانکی پسابرجام به ارزش یک میلیارد یورو بین ۱۴ بانک ایرانی و اوبربانک اتریش امضا شد. وی ادامه داد: پیشینه مناسبات دوجانبه ایران و چکسلواکی سابق به بیش از ۸۵ سال پیش بازمی‌گردد و پس از تفکیک مسالمت‌آمیز چکسلواکی سابق و تاسیس جمهوری اسلواکی در سال ۱۹۹۳ تاکنون، روابط دوجانبه ایران و اسلواکی مراحل مختلفی را پشت سر گذاشته که طی یک دهه گذشته تا حدودی متاثر از همگامی اسلواکی با نهادهای اروپایی و فراآتلانتیکی مخصوصا اتحادیه اروپا و ناتو بوده است. وی با بیان اینکه معتقدم که در حال حاضر، در سایه مشارکت‌های صنعتی و سرمایه‌گذاری مشترک می‌توان در مسیر تقویت پیوند دو کشور گام برداشت، افزود: با تولید صادرات‌گرا به بازارهای بین‌المللی، می‌توان توازن تجاری میان خود را بهبود بخشید. برای دستیابی به این هدف ضروری است، پیش نیازها و سازوکارهای لازم از جمله فعال‌سازی روابط بانکی، بیمه‌ای و حمل و نقل را فراهم آوریم. فارس

قانون حمایت از اشتغال پایدار در روستاها ابلاغ شد

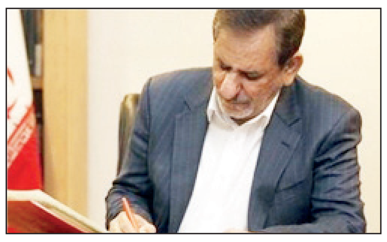

معاون اول رییس‌جمهور آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از توسعه و ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی و عشایری با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی را ابلاغ کرد. در این آیین‌نامه که توسط اسحاق جهانگیری، معاون اول رییس‌جمهور به وزارتخانه‌های تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، امور اقتصادی و دارایی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، سازمان برنامه و بودجه کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور و نهاد ریاست‌جمهوری ابلاغ شده، منابع مالی اجرای این قانون، معادل ریالی یک میلیارد و پانصد میلیون دلار از منابع صندوق توسعه ملی تعیین شده است. در این آیین‌نامه علاوه بر تعیین سهم استان‌ها بر اساس شاخص ترکیبی جمعیت روستایی، نرخ بیکاری و درآمد سرانه استان، سهم بخش‌های هدف نیز به تفکیک مشخص شده که عبارتند از: بخش کشاورزی و منابع طبیعی (۴۵ درصد)، صنایع و معادن کوچک (۱۰ درصد)، فعالیت‌های خدماتی و فناوری اطلاعات (۱۵ درصد)، گردشگری (۱۰ درصد)، صنایع دستی و فعالیت‌های فرش دستباف (۱۰ درصد) و سرمایه در گردش واحدهای تولیدی مستقر در نواحی صنعتی روستایی و شهرهای زیر ۱۰ هزار نفر (۱۰ درصد). همچنین وظایف دستگاه‌های بخشی نیز در این آیین‌نامه به صورت دقیق تعیین شده و در بخش دیگری از آیین‌نامه آمده است که دستگاه‌های اجرایی و موسسه‌های عامل موظفند به طور مستمر گزارش‌های عملکرد خود را در سامانه نظارت و بر اساس ترتیبات و زمان‌بندی که توسط سازمان برنامه و بودجه اعلام خواهد شد، ثبت و ارایه کنند و سازمان برنامه و بودجه نیز موظف به ارایه گزارش‌های دوره‌ای شش ماهه از عملکرد برنامه توسعه اشتغال پایدار روستایی به رییس‌جمهور و مجلس شورای اسلامی است. دولت

ویژه

مکالمه رایگان همراه اول در مناطق زلزله‌زده

همراه اول جهت تسهیل ارتباط در مناطق زلزله زده، مکالمه رایگان درون شبکه به شهرهای زلزله زده استان‌های کرمانشاه و ایلام، اختصاص داد. پس از وقوع زلزله در استان‌های ایلام و کرمانشاه، شبکه اپراتور اول در آن مناطق کاملا پایدار بوده و انتقال ترافیک بدون هیچگونه اختلالی صورت می‌گیرد. بر اساس این گزارش دقایقی پس از وقوع زلزله، تیم‌های فنی همراه اول در این مناطق حاضر شده و با توجه به قطعی برق در برخی مناطق در ساعات اولیه، با تجهیز سایت‌ها به برق اضطراری، سرویس‌دهی به مناطق زلزله زده را میسر کردند.